

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	2-й
Кафедра	Графіка	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1–2

АВТОРСЬКИЙ ДРУК

Семестр 1 (11 вересня – 14 грудня 2023/24 н.р.)

Викладач	Іващенко Ольга Василівна
E-mail	ivashenkoolga1974@gmail.com
Заняття	За розкладом
Консультації	За узгодженням з викладачем
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 1, ауд. 10
Телефон	057 706-03-50 кафедра графіки

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем у стінах академії відбуваються згідно розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування електронною поштою. В разі необхідності додаткової консультації, ескізи робіт студентів можуть бути надіслані на пошту викладача або у Telegram за номером телефону 0506611609

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Авторський друк» на першому курсі магістратури є певний обсяг знань з таких дисциплін як: «Рисунок», «Робота в матеріалі».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні матеріали

- 1.Іващенко О.В. «Авторський друк»: методичні рекомендації другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Харків : ХДАДМ, 2019.
2. Христенко В.Є. Техніки авторського друку. Навчальний посібник. ХДАДМ – Харків: Колорит. 2004
3. Візуальний методичний матеріал (естампи майстрів, курсові роботи студентів) з методичного фонду кафедри.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Обладнання для друку естампів: позолотний прес, офортний станок знаходяться в ауд. №10 та використовується студентами за необхідністю. Для опанування дисципліною необхідно мати наступні матеріали та інструменти: лінолеум, папір, картон, простий олівець, фарбу типографську, мастихін, валик для розкатки фарби, скипидар.

Мета дисципліни «Авторський друк» – вивчення різноманітних засобів створення графічного зображення авторськими техніками художнього друку. А саме: взаємодія класичних технік (дереворит, лінорит, офорт, літографія) з різноманітним експериментальним авторським друком (гравюра на картоні, картографія, діатипія, друк готовими формами, монотипія та інші види авторського друку). Застосування навичок та знань отриманих з курсу «Авторський друк» для вільного втілення свого творчого задуму.

Задачою дисципліни є практичне опанування студентами авторських друкарських художніх технік. Вивчення їх видів та манер, прийомів виготовлення друкарських форм та авторського друку естампів. У процесі вивчення курсу студенти опановують образотворчі засоби побудови художнього образу та вдосконалюють фахову майстерність шляхом виконання практичних завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- історію виникнення та розвитку графічних друкованих технік;
- назви інструментів та матеріалів, що використовуються у друкованих техніках;
- характерні особливості друку у тій чи іншій техніці;
- методи створення зображення характерні для різних друкованих технік

уміти:

- створювати та друкувати естампи у основних (класичних) та змішаних (авторських) друкованих техніках;
- працювати з інструментами, матеріалами та обладнанням, що призначені для створення естампу;
- використовувати друковані техніки для втілення авторських творчих задумів

мати навички:

- малювання з натури для збору підготовчого матеріалу для створення ескізів;
- творчого підходу в розробці ескізів та оригіналів;
- оформлення робіт та організації експозиції.

Дисципліна покриває такі компетентності:

(ЗК) 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

(ЗК)2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

(СК)1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

(СК)2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

(СК)6. Здатність володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

(СК)7.Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання

У результаті навчання студенти мають:

ПРН2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

ПРН3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

ПРН4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПРН5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого мистецтва.

ПРН10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПРН12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальним планом навчання магістрів, викладання дисципліни «Авторський друк» передбачено у 1 та 2 семестрах в обсязі 6 кредитів ECTS (180 годин). Із них: лекцій - 8 годин, практичних занять - 52 години, самостійної роботи 120 годин. Структура дисципліни містить 3 теми та складається з 4-х модулів: 1-й і 2-й в осінньому семестрі, 3-й і 4-й у весняному семестрі.

1 СЕМЕСТР / виконання складного багатокольорового естампу

1, 2 МОДУЛІ містять 2 теми:

Тема 1 - кольоровий естамп «Оголена постать» та однойменне практичне завдання виконане в авторській друкованій техніці.

Тема 2 – Розробка авторської монограми

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних занять. Практичні заняття здійснюються у вигляді практичної роботи над розробкою ескізів за темою, виготовленням друкарських форм та друку естампів. Самостійна робота студентів спрямована на збір необхідної інформації та завершення практичних завдань за

зазначеною тематикою.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Передбачено *рубіжні етапи контролю* у формі поточних переглядів ескізів, процесу роботи та виконаних завдань. *Підсумковий контроль* засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних переглядів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

1 семестр

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
M1	Тема 1. Тема 2.	<i>Виконання ескізів</i> <i>Поточні перегляди</i>	0-40
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 1			0-40
M2	Тема 1. Тема 2.	<i>Виконання оригіналів</i> <i>Поточні перегляди</i>	0-55
	Оформлення експозиції		0-5
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 2			0-60
РАЗОМ			0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ХДАДМ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
64–74	D	задовільно
60–63	E	
35–59	EX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	E	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінки знань та умінь студентів з дисципліни «Авторський друк»

- 90–100 балів** («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів **1–3 місце**) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.
- 82–89 балів** («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
- 75–81 балів** («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
- 64–74 балів** («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
- 60–63 балів** («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
- 35–59 балів** («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань відповідно програми курсу і повторна Perezдача.
- 1–34 балів** («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів курсу, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять з дисципліни «Авторський друк» розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки Вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх ескізах, с тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено плагіат у роботі, то ескіз скасовується та переробляється.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ на 1 семестр

№ тижня	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	1	лекція	Специфіка створення зображення в експериментальних техніках авторського друку. Синтез матеріалів та їх значення для створення художнього образу	2		
1	2	лекція	Монограма, її види, значення та методика створення	2		
2	1	практичні	Методика створення композиції на задану тему, ескізування	2		
2	1	практичні	Збір матеріалу та пошук ескізних рішень за темою	2	Поточний перегляд	
3	2	практичні	Розробка монограми	2	Поточний перегляд	
3	1	практичні	Створення ескізу, композиційні пошуки	2	Поточний перегляд	
4	1	практичні	Ескізний пошук графічної мови	2	Поточний перегляд	
4	1	практичні	Визначення оптимального рішення та доробка ескізу	2	Затвердження ескізного рішення	

5	1	практич ні	Виконання підготовчого малюнку з натури	2	Поточний перегляд	
5	1	практич ні	Пробний друк матеріалів для експериментальної техніки	2	Поточний перегляд	
6	1	практич ні	Визначення доцільності використаних матеріалів у створенні художнього образу	2	Затвердження матеріалів для друку	
6	1	практич ні	Виконання ескізних варіантів кольорового рішення	2	Затвердження кольорового та тонового рішення	
7	1	практич ні	Створення «картону» у розмірі	2	Поточний перегляд	
7	1	практич ні	Завершення роботи над створенням «картону». Завершення роботи над розробкою монограми	2	Поточний перегляд	
8	1,2	практич ні	Затвердження ескізів кольорової та тонової побудови роботи Методика роботи над формами для друку	2	Модульний перегляд 1	На перегляд: друковані проби матеріалів, «картон» роботи у розмірі, ескізні рішення роботи у кольорі, ескіз монограми
8	1	практич ні	Підготовка друкарської форми	2	Поточний перегляд	Матеріали для друкарських форм мати на заняттях
9	1	практич ні	Створення друкарських форм	2	Поточний перегляд	Матеріали для друкарських форм мати на заняттях
9	1	практич ні	Пробний друк	2	Поточний перегляд	

10	1	практичні	Пробний друк	2	Поточний перегляд	
10	1	практичні	Доробка форм	2	Поточний перегляд	
11	1	практичні	Доробка форм	2	Поточний перегляд	
11	1	практичні	Друкування естампу	2	Поточний перегляд	
12	1	практичні	Друкування естампу	2	Поточний перегляд	
12	2	практичні	Створення форми для монограми	2	Поточний перегляд	
13	2	практичні	Створення форми для монограми	2	Поточний перегляд	
14	2	практичні	Пробний друк, доробка форми	2	Поточний перегляд	
15	2	практичні	Друк монограми на роботу	2	Поточний перегляд	
15	1,2	практичні	Оформлення естампу на екзаменаційний перегляд	2	Модульний перегляд 2	Матеріали та інструменти для оформлення мати на занятті

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Годж С. Коротка історія мистецтва / С'юзі Годж. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2021. – 224 с.
2. Касіян В. І. Мистецтво графіки / В. І. Касіян. – К.: Держвидав, 1960
3. Лагутенко О. Українська графіка ХХ століття: навчальний посібник/ Ольга Лагутенко. – К.: Грані-Т. 2011, 184 с. іл.
4. Маков П. Уторія. Хроніки 1992 – 2005, Харків.: Дух і Літера – 180 с.
5. Стоян С. Культурно-історичні метаморфози символізму в європейському образотворчому мистецтві / Світлана Стоян. – Київ: Міленіум, 2014. – 360 с.

6. Сидоренко В. Д. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: Розвиток візуального мистецтва України ХХ–ХХІ століть / В. Д. Сидоренко. – К.: ВХ-студіо, – 2008. – 187 с.
7. Таранушенко С. Мотиви староукраїнського мистецтва в творах Нарбута / С. Таранушенко // Студії мистецтвознавчі. – 2016. – Вип 2. – С. 88 – 106.
8. Христенко В. Техніки авторського друку: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. Христенко. — Х.: ХДАДМ, 2014. — 139 с.
9. Шепеть Т. М. Здобутки українського мистецтва книги кінця ХХ – початку ХХІ ст.: творчий доробок ілюстраторів та технічні експерименти / Т. М. Шепеть // Вісник ХДАДМ. – 2017. Вип 5. – С. 120 – 127.
10. Шепеть Т. М. Проблематика постмодерних естампів 1990 – 2010-х років / Т. М. Шепеть // Вісник ХДАДМ. – 2016. Вип. 5. – С. 71 – 78.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Дубина Н. Обзор авторских техник получения оттиска. Ч.2: [Електронний ресурс] / Дубина Н. Режим доступу : <http://www.compuart.ru>, вільний. – Загол. з екрану.
3. Тихомирова Т. Выразительный, художественный образ в графике. Цветная гравюра на картоне: [Електронний ресурс] / Тихомирова Т. Режим доступу : <http://children-art.org/ru/conference/konferentsiya-2015/tezisy/>, вільний. – Загол. з екрану.
4. Гравюра на картоне: [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://restorewiki.ru>, вільний. – Загол. з екрану.
5. Техники печатной графики: [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://artageless.com/techniques-printmaking-419>, вільний. – Загол. з екрану
6. Роботи Девіда Хокні – офіційний сайт художника <https://www.hockney.com/home>
7. Ярова В. С. Ліногравюри Віталія Ленчина: сторінками історії харківської графічної школи ХХ століття [Електронний ресурс] / В. С. Ярова // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв . Мистецтвознавство. Архитектура. - 2014. - № 8. - С. 102-104. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2014_8_20
8. Ярова В. Ліногравюра в мистецтві Харкова 1910-х років [Електронний ресурс] / В. С. Ярова // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. - 2014. - № 1. - С. 213-219. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPUm_2014_1_35

